

Sygn. akt VU 471/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant st. sekr. sądowy Karolina Rudecka

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy z wniosku P. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania P. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 9 maja 2018 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje P. J. prawo do emerytury poczynając od dnia(...).

Sygn. akt V U 471/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 maja 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił P. J. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 – letniego stażu pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu z dnia 18 czerwca 2018 roku P. J. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazano, że organ rentowy bezzasadnie nie zaliczył do szczególnego stażu pracy skarżącego następujących okresów:

- od dnia 2 października 1980 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku na stanowisku wycinacza – operatora wielomaszynowego w Wytwórni (...) R.,

- od dnia 6 listopada 1995 roku do dnia 1 stycznia 1999 roku na stanowisku montera konstrukcji w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym Budownictwa (...) Spółka Jawna.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. ZUS podniósł, że ubezpieczony nie legitymuje się świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych za okres od dnia 2 października 1980 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku, a stanowisko, które zajmował w okresie od dnia 6 listopada 1995 roku do dnia 1 stycznia 1999 roku nie zostało wyszczególnione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

P. J., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 19 kwietnia 2018 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(dowód: wniosek o emeryturę - k. 1- 3 akt emerytalnych)

Na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca udowodnił staż pracy wynoszący 25 lat i 2 dni, w tym 24 lata, 5 miesięcy i 7 dni okresów składkowych oraz 6 miesięcy i 25 dni okresów nieskładkowych. Organ rentowy uznał, że ubezpieczony wykazał staż zatrudnienia w szczególnych warunkach w łącznym wymiarze 2 lat, 2 miesięcy i 10 dni, w tym okresy:

- od dnia 28 czerwca 1976 roku do dnia 30 listopada 1976 roku w Wytwórni (...) R. – prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym atomowodorowym na stanowisku wycinacza,

- od dnia 22 października 1993 roku do dnia 22 października 1995 roku (z wyłączeniem zasiłków chorobowych) w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowo – Handlowym (...) Sp. z o.o. w R. – prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym na stanowisku monter, operator wielomaszynowy.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 9 maja 2018 roku, k. 13 akt emerytalnych, odpowiedź na odwołanie, k. 9 – 11 akt sprawy)

W okresie od dnia 1 września 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku P. J. był zatrudniony w Wytwórni (...) w R.. W okresie zatrudnienia ubezpieczony zajmował kolejno następujące stanowiska: uczeń zawodu ślusarza – spawacza, wycinacz, robotnik rozdzielni, ustawiacz maszyn, operator automatycznej linii obróbczej.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 1993 roku, k. 19 akt sprawy)

(...) nie wystawiła wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za okres od dnia 2 października 1980 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku.

(okoliczność niesporna)

Z dniem 3 listopada 1980 roku P. J. powrócił do pracy po ukończeniu służby wojskowej. Pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko operatora automatycznej linii obróbczej w pełnym wymiarze czasu pracy w wydziale przygotowawczym (...). Jednocześnie od dnia 1 października 1981 roku wnioskodawca pełnił funkcję brygadzysty. Stanowisko operatora automatycznej linii obróbczej ubezpieczony zajmował do dnia 30 września 1991 roku, z tym że był delegowany do realizowania innych obowiązków w następujących okresach:

- od dnia 16 maja 1983 roku do dnia 31 maja 1983 roku – oczyszczacz mechaniczny,

- od dnia 1 czerwca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1983 roku – monter konstrukcji stalowych,

- od dnia 1 lipca 1985 roku do dnia 31 lipca 1985 roku – robotnik transportu,

- od dnia 20 listopada 1986 roku do dnia 31 grudnia 1986 roku – ślusarz,

- od dnia 4 sierpnia 1987 roku do dnia 30 stycznia 1989 roku – spawacz na budowie eksportowej w Bułgarii, z tym że w okresach od dnia od dnia 13 stycznia 1988 roku do dnia 23 stycznia 1988 roku i w dniu 26 stycznia 1988 roku ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

(dowód: umowa o pracę z dnia 3 listopada 1980 roku, k. 82, zakres czynności brygadzysty, k. 78 – 80, angaże: z dnia 31 sierpnia 1981 roku, z dnia 1 października 1981 roku, k. 75, z dnia 12 marca 1982 roku, k. 74, z dnia 20 lipca 1982 roku, z dnia 23 września 1982 roku, k. 73, z dnia 18 maja 1983 roku, k. 72, z dnia 31 maja 1983 roku, k. 71, z dnia 31 stycznia 1984 roku, k. 69, z dnia 5 lipca 1985 roku, k. 67, z dnia 27 listopada 1986 roku, k. 61, opinia z dnia 18 grudnia 1987 roku, k. 54, rozliczenie okresu zatrudnienia, k. 52, umowa o pracę na budowie eksportowej wraz z aneksami, k. 56, 52 – 47, karta obiegu zmiany, k. 44, angaże: z dnia 17 marca 1989 roku, z dnia 13 czerwca 1989 roku, k. 41, z dnia 28

lipca 1989 roku, k. 40, z dnia 16 września 1989 roku, k. 40, z dnia 28 listopada 1989 roku, z dnia 15 lutego 1990 roku, k. 39, z dnia 9 kwietnia 1990 roku, k. 38, z dnia 5 stycznia 1991 roku, z dnia 29 sierpnia 1991 roku, k. 37 akt sprawy)

Z dniem 1 października 1991 roku (...) powierzyła wnioskodawcy stanowisko wycinacza – operatora wielomaszynowego z funkcją brygadzysty. Ubezpieczony zajmował powyższe stanowisko do dnia rozwiązania stosunku pracy, to jest do dnia 31 sierpnia 1993 roku.

(dowód: angaże: z dnia 7 października 1991 roku, k. 36, z dnia 17 marca 1992 roku, k. 31, z dnia 7 sierpnia 1992 roku, k. 30, z dnia 18 października 1992 roku, k. 30, pismo pracodawcy z dnia 2 sierpnia 1993 roku, k. 25, angaż z dnia 20 sierpnia 1993 roku, k. 24, angaż z dnia 31 sierpnia 1993 roku, k. 23, karta obiegu zmiany, k. 21 akt sprawy)

Wytwórnia (...) zajmowała się wytwarzaniem ciężkich konstrukcji stalowych. Wydział przygotowawczy (...) zajmował się przygotowaniem elementów do spawania i montażu konstrukcji. Gdy przywożono elementy z huty należało przygotować je do montażu i spawania poprzez przycięcie palnikiem acetylenowotlenowym, następnie szlifowanie szlifierką kątową, prostowanie palnikiem oraz wywiercenie otworów wiertarką promieniową. Używano też krawędziarki do gięcia blachy i wyciskania z blachy profili. Do gięcia blachy służyły specjalistyczne nożyce. Na wydziale znajdowały się też urządzenia udarowe i wibracyjne. Małe elementy, zanim zostały skierowane do lakierni, były spawane elektrodami.

W okresie od dnia 3 listopada 1980 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku (z wyłączeniem okresów delegowania na stanowiska oczyszczacza mechanicznego, monter konstrukcji stalowych, robotnika transportu, ślusarza i realizowania obowiązków na budowie eksportowej) ubezpieczony był przypisany do brygady realizującej zadania przy przygotowywaniu elementów do spawania i montażu konstrukcji. Pracownicy wchodzący w skład wydziału W1 wycinali i wypalali blachy, prasowali, spawali, szlifowali, prostowali i malowali elementy metalowe. Członkowie brygady byli przydzieleni do realizowania obowiązków jednego rodzaju. Wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy dokonywał wstępnej obróbki metalowych elementów poprzez ich wypalanie, wycinanie i spawanie przy użyciu palnika acetylenowotlenowego oraz szlifowanie z zastosowaniem szlifierki kątovej. Zdarzało się też, że ubezpieczony spawał „na gotowo” elementy, do których nie było już później dostępu. Następnie części te były przekazywane do oddziałów produkcyjnych. Ubezpieczony korzystał z narzędzi do obróbki metali w postaci szlifierki kątovej i palnika acetylenowotlenowego. Pomimo przeszerogowania wnioskodawcy na stanowisko wycinacza – operatora wielomaszynowego z dniem 1 października 1991 roku jego obowiązki nie uległy zmianie.

(dowód: zeznania wnioskodawcy, nagranie od minuty 2:10 do minuty 28:43 wraz z nagraniem od godziny 1:14:19 do godziny 1:15:27, zeznania świadków: H. H., nagranie od minuty 47:33 do minuty 55:36, D. P., nagranie od minuty 55:36 do godziny 1:06:36, K. W., nagranie od godziny 1:09:30 do godziny 1:14:10, protokół z rozprawy z dnia 26 listopada 2018 roku, k. 100 – 104 akt sprawy, zeznania P. J., zeznania świadków: H. H., S. F., J. K., protokół z rozprawy z dnia 1 kwietnia 2015 roku, k. 137v – 139 akt sprawy sygn. akt V U 6214/14)

W okresie od dnia 6 listopada 1995 roku do dnia 28 października 2006 roku ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku monter konstrukcji w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowym Budownictwa (...) Spółka Jawna. Było to Przedsiębiorstwo, które przejęło część zadań realizowanych dotychczas przez (...), pracowników i sprzęt tej Wytwórni. Nadal montowano konstrukcje stalowe, przede wszystkim słupy i hale. Były to konstrukcje o ciężarze nawet do 100 ton. W okresie od dnia 6 listopada 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku ubezpieczony nadal realizował obowiązki przy wstępnej obróbce metalowych elementów. Świadczył czynności spawacza z zastosowaniem spawarki elektrodowej i szlifierza przy użyciu szlifierki kątovej. Ubezpieczony realizował obowiązki przy wykonywaniu konstrukcji, mostów, legarów do dachu i słupów. Pracował w sąsiedztwie brygad spawaczy i malarzy, a na hali panowało duże zapylenie i hałas.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 30 października 2006 roku, k. 7 akt o świadczenie przedemerytalne, zeznania wnioskodawcy, nagranie od minuty 28:43 do minuty 46:05, zeznania D. P., nagranie od minuty 55:36 do godziny

1:06:36, K. W., nagranie od godziny 1:09:30 do godziny 1:14:10, protokół z rozprawy z dnia 26 listopada 2018 roku, k. 100 – 104 akt sprawy)

(...) Spółka Jawna zaświadczyła, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresie od dnia 6 listopada 2005 roku do dnia 28 października 2006 roku na stanowisku montera konstrukcji.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 30 października 2006 roku, k. 7 akt o świadczenie przedemerytalne)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Odwwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018. poz. 1270 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikiem, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż organ rentowy nie uwzględnił jakiegokolwiek okresu zatrudnienia wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych.

Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, ukończył 60 lat i nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Odnośnie oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu zważyć należy, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie legitymował się świadectwami wykonywania prac w warunkach szczególnych. Powyższe nie może jednak samo w sobie skutkować negatywnymi dla niego skutkami orzecznymi. Należy bowiem wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Natomiast brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. W konsekwencji okoliczność niedysponowania przez skarżącego świadectwem pracy w szczególnych warunkach nie przesądza o tym, że pracy w szczególnych warunkach nie wykonywał.

Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodnione wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami. W konsekwencji, ubezpieczony mógł w przedmiotowej sprawie za pomocą środków dowodowych dążyć do wykazania, że w kwestionowanych przez ZUS okresach świadczył pracę w warunkach szczególnych. Wnioskodawca sprostował temu obowiązki.

Na wstępie wskazać jednak należy, że błędnie pełnomocnik ubezpieczonego wskazywał, że zaliczeniu do stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych podlegać powinien okres od dnia 2 października 1980 roku. Wszak ubezpieczony powrócił do pracy po zakończeniu służby wojskowej z dniem 3 listopada 1980 roku. Co więcej, w skonstruowanym odwołaniu pełnomocnik ubezpieczonego nie wskazał, że w okresie zatrudnienia w (...) ubezpieczony był delegowany do realizowania obowiązków kolejno na stanowiskach:

- oczyszczacza mechanicznego od dnia 16 maja 1983 roku do dnia 31 maja 1983 roku,
- montera konstrukcji stalowych od dnia 1 czerwca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1983 roku,
- robotnika transportu od dnia 1 lipca 1985 roku do dnia 31 lipca 1985 roku,
- ślusarza - od dnia 20 listopada 1986 roku do dnia 31 grudnia 1986 roku.

Ponadto, w okresie od dnia 4 sierpnia 1987 roku do dnia 30 stycznia 1989 roku wnioskodawca był delegowany do pracy na budowie eksportowej w Bułgarii, gdzie świadczył obowiązki w charakterze spawacza.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez P. J. w spornych okresach Sąd oparł się na zeznaniach świadków H. H., D. P. i K. W.. Świadkowie w spornym okresie pracowali razem z wnioskodawcą, a zatem dysponują bezpośrednią i co za tym idzie szczegółową wiedzą co do codziennych obowiązków pracowniczych skarżącego. Sąd poddał zeznania świadków w przedmiotowej sprawie ocenie w myśl dyrektywy zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. i uznał je za wiarygodne i przekonujące, bo spójne, jasne i logiczne. Korespondowały one z materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Depozycje te nie zawierały wewnętrznych sprzeczności, były logiczne, spójne i konsekwentne. Wynikało z nich jednoznacznie, jakie obowiązki wnioskodawca wykonywał w okresie zatrudnienia w (...) i (...) J..

Z zeznań ww. świadków wynikało, że Wytwórnia (...), a także (...) J. Sp. j. zajmowały się wytwarzaniem ciężkich konstrukcji stalowych. Ubezpieczony zaś realizował tamże obowiązki w wydziałach, w których przygotowywano elementy do spawania i montażu konstrukcji. Pracownicy tych wydziałów wycinali i wypalali blachy, prasowali, spawali, szlifowali, prostowali i malowali elementy metalowe. Jednakże każdy z zatrudnionych był przypisany do realizowania konkretnych czynności, co jest logiczne ze względu na to, że posiadali oni różne kwalifikacje i praktyczne umiejętności. I tak do obowiązków wnioskodawcy w świetle kompatybilnych zeznań świadków należało:

- dopasowywanie stalowych elementów konstrukcyjnych przez ich wycinanie (upalanie) palnikiem acetylenotlenowym,
- szlifowanie przyciętych stalowych elementów konstrukcyjnych przy pomocy szlifierki pneumatycznej,
- szepianie punktowym składanych elementów stalowych, tzw. spawanie wstępne;
- spawanie „na gotowo” elementów stalowych, do których na kolejnym etapie produkcji nie było już dostępu;

Zakres obowiązków wnioskodawcy nie uległ zmianie ani po przeszerogowaniu na stanowisko wycinacza – operatora wielomaszynowego, ani po podjęciu zatrudnienia w (...) J., gdzie świadczył tożsame obowiązki, z tą różnicą, że początkowo spawał palnikiem acetylenotlenowym, a w późniejszym okresie spawarką elektrodową.

W konsekwencji uznać należało, że wnioskodawca w okresach zatrudnienia w (...) i (...) J. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał obowiązki przy obróbce elementów metalowych polegające na ich wycinaniu, spawaniu i szlifowaniu. Jedyne narzędzia z jakich korzystał ubezpieczony w spornych okresach zatrudnienia były bowiem palnik acetylenotlenowy, spawarka na elektrody i szlifierka pneumatyczna. Wyłączeniu z powyższych okresów podlegały jedynie okresy delegowania wnioskodawcy na stanowiskach: oczyszczacza mechanicznego od dnia 16 maja 1983 roku do dnia 31 maja 1983 roku, montera konstrukcji stalowych od dnia 1 czerwca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1983 roku, robotnika transportu od dnia 1 lipca 1985 roku do dnia 31 lipca 1985 roku, ślusarza od dnia 20 listopada 1986 roku do dnia 31 grudnia 1986 roku, a także okres przebywania przez wnioskodawcę na budowie eksportowej od dnia 4 sierpnia 1987 roku do dnia 30 stycznia 1989 roku.

Prace te były wykonywane w hali, w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych, gdzie występowało duże zapylenie, zadymienie i hałas, znacznie przekraczające dopuszczalne normy. Należy w tym miejscu przypomnieć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyrok z dnia 29 stycznia 2008r. w sprawie I UK 192/08 oraz wyrok

z dnia 8 czerwca 2011r. w sprawie I UK 393/10) przyjmuje się, że określenie „prace przy spawaniu” obejmuje nie tylko prace polegające na spawaniu, ale także prace wykonywane w przebiegu procesu spawania. Również w wyroku z dnia 24 stycznia 2013r. w sprawie III UK 47/12 Sąd Najwyższy wypowiedział się, że z treści zamieszczonego w wykazie A dziale XIV poz. 12 wynika, że nie chodzi o samo spawanie jako czynność, lecz o prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo wodorowym, co niewątpliwie może dotyczyć też innych czynności, które funkcjonalnie (przedmiotowo) łączą się z pracami przy spawaniu.

W rezultacie wykonywane przez wnioskodawcę obowiązki w okresach od dnia 2 października 1980 roku do dnia 15 maja 1983 roku, od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1985 roku, od dnia 1 sierpnia 1985 roku do dnia 19 listopada 1986 roku, od dnia 1 stycznia 1987 roku do dnia 3 sierpnia 1987 roku oraz od dnia 31 stycznia 1989 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku w (...) oraz od dnia 6 listopada 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) J. Sp. j. kwalifikują zaliczenie powyższych okresów do stażu pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych. Dzieje się tak ze względu na to, że prace wykonywane przez wnioskodawcę zostały sklasyfikowane przez ustawodawcę pod poz. 12 i 18 Działu XIV załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Co więcej zaliczeniu do szczególnego stażu pracy wnioskodawcy podlega także okres wykonywania przez niego obowiązków na budowie eksportowej w Bułgarii od dnia 4 sierpnia 1987 roku do dnia 30 stycznia 1989 roku (z wyłączeniem urlopów bezpłatnych), albowiem ze zgromadzonej dokumentacji pracowniczej jednoznacznie wynika, że wykonywał on wówczas prace spawalnicze, to jest wymienione pod poz. 12 Działu XIV załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

Mimo zatem, że w ww. okresach zatrudnienia w (...) i (...) J. Sp.j. wnioskodawcy formalnie przypisywano stanowiska operatora automatycznej linii obróbczej, wycinacza – operatora wielomaszynowego oraz monter konstrukcji, to charakter wykonywanej przez niego pracy w tych okresach polegał na wykonywaniu stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy wycinaniu i spawaniu oraz na obsłudze urządzeń i narzędzi wibracyjnych, co wynika z zeznań świadków i wnioskodawcy. Ponieważ wszystkie wykonywane przez wnioskodawcę prace w ramach obowiązującego go ośmiogodzinnego czasu pracy, były pracami w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A, należy uznać że wnioskodawca wykonując te prace pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Biorąc pod uwagę złożone w sprawie zeznania świadków i wnioskodawcy co do codziennych warunków pracy i sposobu organizacji pracy w hali zakładu oraz w oparciu o zgromadzone dokumenty pracownicze nie ulega wątpliwości, że praca wnioskodawcy, była pracą o znacznej szkodliwości dla jego zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości. Świadczy o tym nie tylko zakres jego obowiązków, charakter pracy, ale także warunki w jakich praca była świadczona (duże zapylenie, zadymienie i hałas na stanowisku pracy).

Materiał dowodowy nie pozostawia wątpliwości, że P. J. pracował wprawdzie w sąsiedztwie stanowisk spawalniczych, lecz nie z tego powodu jego zatrudnienie zaliczyć należy do warunków szczególnych, ale dlatego że sam wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym oraz szlifowaniu metalowych elementów przy użyciu narzędzi i urządzeń wibracyjnych lub udarowych. Wszystkie czynności, szczegółowo opisane w stanie faktycznym, odpowiadają pracom na stanowiskach wskazanych w wykazie A dział XIV poz. 12 i 18 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r., jak też w wykazie zawartym w zarządzeniu nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach (Dz. Urz. Nr 8, poz. 12). W wykazie resortowym pod poz. 12 działu XIV wymieniono prace przy spawaniu oraz wycinaniu elektrycznym i gazowym, a pod poz. 18: obsługa urządzeń i narzędzi wibracyjnych lub udarowych - prace szlifierza szlifierkami pneumatycznymi. Zatem szlifowanie szlifierkami pneumatycznymi, które wchodziło w zakres obowiązków wnioskodawcy, stanowi jedną z form obsługi urządzeń i narzędzi z poz. 18 działu XIV wykazu A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów. Nie ma na powyższe żadnego wpływu okoliczność, że wnioskodawca od dnia 1 października 1981 roku pełnił funkcję brygadzysty, albowiem nie ulega wątpliwości, że zajmowanie tego stanowiska nie wpłynęło na realizowanie przez wnioskodawcę pracy w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych, a nieliczne czynności sprawozdawcze związane z pełnieniem takiej funkcji były

immanentnie związane z obowiązkami w postaci wycinania palnikiem acetylenowotlenowym, szlifowaniem szlifierką pneumatyczną oraz spawaniem.

Zaliczenie do stażu pracy wnioskodawcy okresów od dnia 2 października 1980 roku do dnia 15 maja 1983 roku, od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 30 czerwca 1985 roku, od dnia 1 sierpnia 1985 roku do dnia 19 listopada 1986 roku, od dnia 1 stycznia 1987 roku do dnia 3 sierpnia 1987 roku oraz od dnia 31 stycznia 1989 roku do dnia 31 sierpnia 1993 roku oraz od dnia 6 listopada 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku powoduje, że legitymuje się on szczególnym stażem pracy przekraczającym 15 lat. Biorąc pod uwagę, iż wnioskodawca spełnił jednocześnie pozostałe wymagane przepisami rozporządzenia warunki, to jest osiągnął wiek emerytalny (60 lat) oraz wymagany okres zatrudnienia (25 lat), należy uznać, że żądanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie. Sąd przyznał wnioskodawcy prawo do świadczenia emerytalnego poczynając od dnia (...) to jest od dnia złożenia wniosku o przyznanie prawa do emerytury.

Z tych względów Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.